

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 12—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-80	celo leto naprej K 25—
na mesec 2-80	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravništvo (epodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izloži vnaš dan svojer izvzemati modelje in prazniške.

Inserati veljajo: petstopenjska petlet vrsta za enkrat po 20 vin, za dvakrat po 18 vin, za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvaja vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravništvo naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.
Na plamena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne odziva.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

na dom dostavljen:	v upravnishva prejeman:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 84.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 25. novembra. (Kor. ur.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta generalobersta nadvoj. Jožefa.

Severovzhodno Turnu Severina se tam odrezane romunske čete živijo branijo. Ob dolenji Aluti so nemške čete dospela na vzhodni breg. Severno Rimnika-Valcea je napad avstro-ogrskih in nemških čet znova napredoval. Vjeti so bili trije častniki in 800 mož. Sovražna napad v pokrajini pri Bekasu je bil brezuspešen.

Armadna fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Nobenih posebnih dogodkov.

ITALIJSKO BOJIŠČE.

Močna letalska flotilja je z dobrih učinkom vrgla mnogo bomb na kolodvor in sovražna taborišča v Primofanu. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana navzlic hitemu obrambnemu ognju in hudim vetrovom.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar pomembnega.
Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dunaj, 26. novembra. (Kor. ur.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna skupina gfm. v. Mackensena.

Donavska armada je dospela v pokrajino pri Aleksandriji. Pri prehodu z desnega na levi breg, ki je bil posebno otežkočen vsled narasle vode, se je posebno udeležila c. in kr. donavska flotilja pod poveljstvom kapitana linijske ladje Lucicha ter avstro-ogrski pionirski oddelki generalmajorja Gaugla. Pri Umuletu severno od Svištova je neki naš letalec zbil sovražno letalo tipa Farmanna.

Armadna skupina generalobersta nadvoj. Jožefa.

Nemška konjenica pod vodstvom generalajnt. grofa Schmettova je vrgla vzhodno od dolenje Alute neko sovražno konjeniško divizijo nazaj. Rimnik Valceo v dolini Alute smo vzeli. Bolj proti vzhodu, kjer se sovražnik še silno upira, se bližajo naše čete Cortei des Arges. Nov napad ruskih stotnij v pokrajini jugozapadno od Bekasa je ostal zopet brezuspešen.

Armadna fronta gfm. princa Leopolda Bavarskega.

Ruske oddelke, ki so prodirali pri Ocierkih (ob gorenjem Stiru), smo s svojim ognjem prepočili.

ITALIJSKO BOJIŠČE.

Na Kraški visoki planoti je topovski boj od časa do časa živahnejši. V koroški obmejni pokrajini je obstajala sovražna artiljerija posamezne kraje. Neka naša letalska flotilja je metala bombe na železniške naprave in barake v Tolmezzu.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Položaj je neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 25. novembra. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Nobenih pomembnih dogodkov.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta gfm. princa Leopolda Bavarskega.

Jugozapadno Rige je postajalo delovanje artiljerije od časa do časa močnejše.

Armadna fronta generalobersta nadvoj. Jožefa.

V gorovju Gijergyo smo krvavo zavrtili sovražni napad ob Botci-Neagri. Južno soteske, po kateri prodira Aluta skozi Transilvanske alpe, so izrgale avstro-ogrške in nemške

čete Romunom navzlic trdovratnemu odporu več krajev. Zopet so bili pri tem vjeti 3 častniki in 800 mož. Sovražni odpor v nižini dolenje Alute je zlomljen. Tam smo prekorčili reko. Ob zapadni romunski meji od svoje glavne armade odrezani romunski bataljoni se še živito branijo v gozdnatem gorovju severovzhodno Turnu Severina.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Armadna skupina generalfeldmaršala von Mackensena.

V Dobrudži obojestransko streljanje artiljerije.

Po prehodu čez Donavo z juga sem so se krdela zvezanih centralnih držav ustalila na romunskih tleh. Pri Rukovici se je udeleževalo zopet kmečko prebivalstvo bojev proti našim četam.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Razen brezuspešnih italijanskih sunkov severozapadno Bitolja ter srbskih severno Grunista, ni ničesar poročati.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Berolin, 26. novembra. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Fronta gfm. prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

V megli in dežju nobenih večjih bojnih dejanj.

Odlično izvedena patuljska podvzeta meklenburških grenadirjev in filizirjev ter pešpolka Bremen severo - vzhodno od Arrasa so prinesla iz angleških jarkov 20 vjetih. Severovzhodno od Beaumonta so pripetali oddelki hadenskega pešpolka št. 185 štiri častnike in 157 Angležev ter eno strojno puško iz sovražne pozicije.

Fronta nemškega prestolonaslednika.

V dolini Apremont vzhodno od St. Mihiela je po močni pripravi napadla francoska infanterija. Zavrtili smo jo.

Groza me je tako stresla, da nekaj trenutkov nisem mogel niti dihati.

Če je to res, doktor, kar ste povedali, potem je sreča teh dveh oseb vendar vnebovpijoča krivica, sem zaklical ves ogorčen.

Krivica ali pa tudi pravica, kakor hočete, je suhoparno in malomarno odgovoril doktor Torty. Dejstvo je, da sta nenavadno srečna, uprav nesramno srečna. Vse žive dni nisem videl popolnejše in trajnejše sreče. Verjemite mi: jaz sem ostro in dolgo gledal, če ne razjeda kak črv te sreče; kar mi je bilo mogoče, sem vse storil, da bi na tej izredni, podčunega človeka izzivajoči sreči zapazil kako razpoko, četudi le najmanjšo. A vedno sem le videl, da sta tako neskončno srečna in blazena, da ju mora ves svet zavidati.

Po grofici ni smrti sem se potrudil, da ostanem v dobrem razmerju z grofom. Ker sem potrdil kar je povedal grof o smrti svoje žene, sem ostal grofov hišni zdravnik in naravno je, da me je silno zanimalo, kako se vse razplete. Grof je najprej žaloval po svoji ženi, kakor je običaj pri vzornih zakonskih možeh. Skoro dve leti se ni ganil iz grada in nihče ni izvedel, da je ohranil pri sebi Evalijo, dasi bi jo bil že zaradi ljudi moral odsloviti. Že ta neprevidnost je pričala, kako silna in složna je bila njegova ljubezen. Sluga mi je ne-

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Blizu obali Vzhodnega morja severno od Smorgona ter na fronti Serveča in Ščare je sovražni artiljerijski ogenj narasel. Ruske oddelke, ki so prodirali tik ob morju v okolici Krašina in pri Ocierkih, v pokrajini ob gorenjem Stiru, smo pognali nazaj.

Fronta generalobersta nadvojvode Jožefa.

Zopet so napadle pri Batci Neagri v gorovju Gyergyö ruske stotnije brez vsakega uspeha naše pozicije. V dolini Alute smo vzeli Ramnicu Valceo. Na višinah severno od Curteje des Arges se Romuni še trdovratno upirajo. V pokrajini vzhodno od dolenje Alute je nemška konjenica pod vodstvom generalajntanta grofa v. Schmettova vrgla romunsko konjeniško divizijo, ki se je postavila v bran ter zmagovito prodrla. Ceste, ki je grado od Alute proti vzhodu, so obložené z bežečimi kolonami vozil ter značijo njih pot goreči kraji. Prišli smo v stik s silami, ki so prišle preko Donave.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Armadna skupina gfm. v. Mackensena.

Sunek sovražnih strelcev, ki ga je podpiral ogenj z morja sem, ob obali proti desnem krilu armade v Dobrudži, se je ponesrečil. Pred očmi generalfeldmaršala v. Mackensena je prehod z desnega na levi breg Donave donavske armade, določene za nadaljnje operacije v zapadni Romuniji po načrtu izvršen. Mi stojimo pred Aleksandrijo. Pri prekoračenju reke s strani bojnih čet, ki je bila vsled južnega vremena narasla, so sodelovale v izredni meri poleg vrlih pionirjev tudi deli cesarskega motornega oddelka c. in kr. donavske flotilje pod poveljstvom poročnika linijske ladje Lucicha in avstro - ogrskih pionirskih oddelkov generalmajorja Gaugla.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Cesar Franc Jožef I. +

Priprave za pogreb.

Cesarjev pogreb bo v četrtek popoldne ob 3. Na ukaz cesarja Karla bo pogreb kar najbolj slovesen, da kaj podobnega Dunaj še ni videl. Prirejeno bo vse po dvornem ceremonijelu, ki je starošpanskega izvora, Ulice, po katerih se bo pomikal sprevod, bodo vse dekorirane, svetilke vse ovite s črmino, tudi cerkev sv. Štefana pa vsa v žalnih barvah.

Cesarjev pogreb se bo vršil po predpisih španskega ceremonijela. V zmislu teh predpisov se prepelje truplo iz Schönbrunn v cesarski grad ponoči, in sicer kakor smo že poročali, v ponedeljek ob 10. zvečer. Ta ponočni kondukt učinkuje s svojim enostavnim mračnim pompom morda bolj kakor sijaj pri belem dnevu vršče se pogrebne slovesnosti. Sprevod otvori črni jezdca na črnem konju, tkzv. Hofeinspanier, kateremu sledi oddelki konjenice. Za vojaštvom jezdijo v črno odeli dvorjaniki s svetilkami, za njimi dvorni funkcionar kot voditelj pogreba. V šestvprežnem črnem zaprtem vozu (furgonu), ob katerega straneh gorilke svetilke, se nahaja krsta z mrličem, pogrnjena s črnimi preprogami. Za furgonom spremljajo uradniki in sluge, ki so služili cesarju kot osebi, torej takorekoč njegova družina, svojega gospoda v zaprtih kočijah iz domače hiše. Za njimi jezdijo zopet oddelki konjenice. V ulicah, koder se pomika sprevod, je ustavljen ves promet, zamolklo odmeva v nočni tišini peketanje konjskih kopit in kakor pošastna senca gre sprevod proti cesarskemu gradu. Ko pripelje furgon skozi velika glavna vrata cesarskega gradu, zaropotajo bobni vojaških straž — mrtvem vladarju v pozdrav. Pred vrati dvorne cerkve čaka duhovščina, da blagoslovi mrliča. Dvorjaniki položijo krsto na pripravljeni katafalk.

Pogrebni sprevod v četrtek se vrši z vsem sijajem španskega pompa. Cesarski gala-mrtvaški voz na-

LISTEK.

Sreča iz zločina.

Francoski spisal I. Barbey d' Aurevilly.

(Dalje.)

Nisem ji dal odgovora; grofica je takoj uganila, kaj mislim. Sodila je namreč, da ji pripisujem tako veliko ljubezen do moža, da ga hoče še v smrtni uri rešiti, čeprav je so kriv, da je bila zastrupljena. Res, da so na svetu tudi ženske, ki so pripravljene se odpovedati celo maščevanju za udarec, ki jim je prinesel smrt, a grofica ni bila taka.

Prisezite doktor, je ponavljala. A vaše misli, ki sem jih uganila, so napačne. Ne, ne! Sovražim svojega moža, a kar je še huje, jaz nisem tako malodušna, da bi mu njegovo nezvestobo odpustila. S srdom in ljubosumnostjo pojdem s tega sveta. A saj ne gre le za mojega moža; gre za grofa Serlona de Savigny. Ne maram, da bi se po moji smrti reklo: grof de Savigny je morilec svoje žene. Ne maram, da bi ga vlekli pred sodišče in ga obtožili, da je skrivne zakonolomne zastrupilvalke. Ne maram, da bi bilo onečaseno ime grofov Savigny, katero ime sem tudi jaz s ponosom nosila. Če bi šlo le za

mojega moža — o, ta je že zaslužil večala. Srce bi mu izrezala iz prsi, če bi le mogla. A gre za vse, gre za vse plemstvo cele dežele. Če bi vladale še stare razmere, bi dala Evalijo zazidati v klet in vse bi bilo končano. A plemiči nismo več gospodari, tiha, mirna justica nam ni več na razpolaganje, a javnega sodnega škandala ne maram in ne maram za nobeno ceno. Raje pustim moža in njegovo ljubico-zastrupilvalko brez kazni in maščevanja, kakor da bi na plemstvo naše dežele padla sramota, da ima v svojih vrstah morilca lastne žene.

Govorila je z neverjetno odločnostjo in silo, dasi je drhtela po vsem životu. Zdaj sem šele prav spoznal njen značaj: to je bila prava predstavljica tistega neskončnega ponosa in tiste nedosežne ošabnosti, ki so jo imeli aristokratije starih časov: še v smrtni uri je bila v njej stanovska ošabnost močnejša od vseh drugih čustev. Prisegel sem, da bom molčal.

Svojo prisego sem izpolnil. Grofica nisem mogel rešiti. Po njeni smrti sem povedal, kar mi je naročila in ljudje so mi verjeli. Polagoma so ljudje na ves dogodek pozabili; danes se zanj nihče več ne zmeni. Vi ste prvi, ki sem mu povedal ta strašni roman... In še vam le, ker sta ravnokar mimo naju šla ta dva brezprimerno lepa, nemirljivo srečna, mogočna, polnokrvna človeka.

kega dne povedal, da je Evalija še vedno v gradu. Iz načina, na kateri je govoril sluga, sem spoznal, da izmed poslov nihče ne sluti resnice. Zakaj neki ne gresta v inozemstvo? sem se vpraševal. Grof je vendar jako bogat, tako da bi lahko povsod živel v velikem slogu. Zakaj ne pobezne s to čarovnico, ki se je na nevarnost, da ji pridejo na sled, ugnezdila v gradu, dasi bi lahko živela v V. in bi jo grof tam nemoteno mogel obiskovati? Nisem si mogel tega raztolmačiti. Ali je oba prevzela strast s tako silo, da ne vidita nobene nevarnosti. Ali je Haute - Claire, ki je bila močnejšega značaja, kakor grof, zato ostala na gradu, da bi javno mnenje pripravila na škandal njene poroke z grofom? Haute-Claire Stassin, ki smo jo pri borenju tolikrat videli v ozkih napetih hlačah naj bi postala žena grofa de Savigny? Smejal sem se sam sebi na ves glas, ko mi je prvič prišla ta misel. O tem nisem dvomil, da bo razmerje med tema ponosnima bestijama precej dolgo trajalo, ali, da se bosta poročila in s tem javnemu mnenju cele dežele pljunila v obraz, tega nisem hotel dolgo verjeti. Ko sem končno spoznal, da se vendar zgodi, me je to tako pretreslo, da sem zarjul kakor ranjen volk.

Sicer pa v tem času nisem več tako pogostoma jahal v Savigny, kakor poprej. Kaj bi bil tam delal? Vsi so bili zdravi. Casih sem pa le

obiskal grofa, bolj iz vpludnosti kakor iz radovednosti. Grof me je vselej sprejel prijazno, a dostojanstveno; bil je vedno popolnoma miren in ni prišel nikdar v zadrego. Življenje me je pripravilo do spoznanja, da so vsi srečni ljudje mirni in dostojanstveni. Svoje srce nosijo v sebi tako previdno, kakor da je do vrha polna skodelica, katero bi lahko najmanjši sunek prevrnil. Dasi je grof nosil črno obleko in je bil vedno jako resen, je svit njegovih oči izdal, kakoga blaženstva je njegova duša polna. To ni bil več izraz olajšanja in osvobođenja, ki se je zrcalil v njegovih očeh po grofici smrti, nego izraz popolne in čiste sreče. Dasi sva se pri mojih kratkih obiskih pomenkovala samo o brezpomembnih stvareh, je njegov glas zvenel vse drugače, kakor prej. Haute - Claire nisem nikoli videl. Domišljeval sem si najprej, da se boji mojih motrečih pogledov, a končno sem si dejal: Zdaj se me vendar ne more več bati in ker ne ve, kaj mi je grofica pred svojo smrtjo zaupala, bi morali moji obiski še izzivati njen ponos in njeno smelost. Končno sem vendar naletel nanjo. Na njenem čelu je bila njena neizmerna sreča zapisana tako svetlo, da bi je vse grofici zavdano zastrupljeno črnilo ne moglo zatemneti.

(Koniec prihodnj.)

pravila že sam zase imponanten vtis. Njegove dimenzije so ogromne: dolg je 8 m, širok 3 m, visok 5 m. Izdelan je iz črno lakiranega hrastovega lesa, v katerega so vdolbene umetniške skulpture. Streho voza tvorijo kupola s cesarsko krono, okrog in okrog obdana od cesarskih orlov. Pod baldahinom iz črnega baržuna leži krsta popolnoma prosta na ozkem podstavku, ob straneh in na tkz. kozlu so bogate draperije iz črnega sukna. Ta cesarski mrtvaški voz bo vozil tokrat tretjič. Prvič so v njem peljali truplo cesarjevega Rudolfa, druga krsta, ki je počivala pod njegovim baldahinom, je bila krsta cesarice Elizabete, tretja pa cesarjeva. V voz bo vpreženih osem španskih visokih črnih žrebcev s prekrasno žalno opremo. Za mrtvaškim vozom bo vozilo 40 zaprtih pogrebniških kočij, prvih deset posebno razkošno opremljenih za člane cesarske hiše. Spored spreveda je vnaprej natančno določen in v petek je mrtvaški voz že napravil poskušno vožnjo po dunajskem Ringu.

V soboto objavljeni oficijelni ceremonijel za pogrebne slovesnosti določa: Truplo bo prepeljano v ponedeljek ob 10. zvečer. V Schönbrunnu na dvorna duhovščina mrliča blagoslovila v navzočnosti članov cesarske hiše in oseb, ki spremljajo mrtvega cesarja v cesarski grad. Dvorni komorni sluge in lakaji ponesejo krsto v črno drapani furgon, v katerega bo vpreženih 8 vrancev. V dvornem gradu sprejmejo mrliča pri takozvanih veleposlaniških stopnicah najvišji dvorni funkcionarji, gardni kapitani, ogrski dvorni maršal ter duhovščina. Krsta se blagoslovi in položi na katafalk, nakar se cerkev zapre.

V torek ob 8. zjutraj se cerkev odpre in občinstvo bo imelo dostop, takisto tudi v sredo od 8. do 6. in v četrtek od 8. do 12.

Mrtvaški oder bo okinčan z avstrijsko cesarsko in ogrsko krono sv. Stefana, nadvojvodskim klobukom, insignijami Zlatega ruma, velikimi križi inozemskih redov. Pred odrom na črno - zlatih baržunastih blazinah bodo položeni cesarjeva sablja, maršalska palica, klobuk in rokavice.

Na vseh altarjih dvorne župne cerkve se bodo služile od 8. do 12. maše - zadušnice, od 9. do 10. in od 12. do 1. bodo zvonili vsi dunajski zvonovi.

V četrtek ob 3/4. bodo komorniki prenesli krsto na mrtvaški voz. V tem trenutku bodo zapeli zvonovi vseh dunajskih cerkva, in sprevod se bo pomikal čez Ring v cerkev sv. Stefana. Tam se zberejo medtem cesar in cesarica, tuji vladarji, nadvojvode in nadvojvodinje, specialni odposlaniki, diplomati, tajni svetniki, komorniki, ministri, generali, poslanci in deputacije. Ogromni cerkveni prostor je zavil v črno. Duhovščina z nadškofom in kardinalom Piffalom na čelu pričaka mrliča pri vratih ter ga sprejme v cerkev, kjer se izvrši cerkveni obred. Po opravljenih molitvah krene sprevod proti kapucinski cerkvi. Mrtvaškemu vozu sledijo: cesar Karel s cesarico Cito, tuji vladarji, nadvojvode, tuje najvišje dame in nadvojvodinje, inozemski specialni odposlaniki, tuje oficirske deputacije, odposlanstva domačih polkov, ki so nosili cesarjevo ime. Špalir bodo tvorili oddelki avstro-ogrskih polkov, poslani naravnost z bojišč.

Pred kapucinsko cerkvijo sprejmejo krsto menihi. V cerkvi opravi duhovščina še enkrat zadušne molitve, dvorjaniki dvignejo krsto ter jo v spremstvu telesnih straž ponesejo v grobnico. Krsti sledijo: cesar Karel, prvi najvišji dvorjanik in oba najvišja komornika.

V grobnici blagoslovijo menihi mrliča zadnjikrat, prvi najvišji dvorjanik izroči ključ od krste gvardijanu ter mu priporoči truplo pokojnega cesarja v varstvo. Čim se vrne cesar Karel iz grobnice, se žalna družba razide - pogreb je končan.

Dunaj, 25. novembra. Danes so morali krsto, v kateri počiva truplo cesarja Franca Jožefa, zapreti. Javna izpostavitve trupla se torej ne bo izvršila v odprti krsti.

Tuji vladarji pri pogrebu.

Berlin, 26. novembra. Poroča se, da cesar Viljem ne pride k pogrebu, ker je bolan na angini.

Monako, 26. novembra. (K. u.) Kralj Ludivik se osebno udeleži pogreba cesarja Franca Jožefa.

Stockholm, 26. novembra. (Kor. urad.) Prestolonaslednik Gustav Adolf odpotuje jutri v spremstvu kavalerijskega inšpektorja grofa Muncha in majorja grofa Posse na Dunaj.

Madrid, 26. novembra. (Kor. ur.) Infant princ Ferdinand španski je odpotoval na Dunaj, da bo zastopal kralja Alfonza pri pogrebnih svečanostih.

Cesar Karel.

Prisega na avstrijsko ustavo.

Dunaj, 25. novembra. Iz političnih krogov poročajo, da se bo vršila prisega novega cesarja pred obema zbornicama dne 10. decembra.

Kronanje na Ogrskem.

Kakor javlja »Pester Lloyd« iz kompetentnega vira, se bo vršilo kronanje cesarja Karla za ogrskega in hrvatskega kralja še pred Božičem. Natančen datum pa še ni določen. Nekateri ogrski listi poročajo, da prideta cesar in cesarica okrog 15. decembra v Budimpešto, kjer ostaneta najbrže do 1. januarja.

Budimpešta, 26. novembra. Ogrska zbornica ima v ponedeljek, dne 27. novembra, žalno sejo ter se nato sestane zopet dne 5. decembra. Takrat bo izvolila regnikolarno deputacijo, ki naj izdela inavguralni diplom. Slavnost kronanja bo tokrat manj pompozna in to z ozirom na zimski čas in na dejstvo, da se izvrši kmalu, tako da ni mogoče izvršiti vseh priprav.

Priprave v dvornem gradu.

Dunajski listi poročajo, da se bode ta cesar Karel in cesarica Cita z otroci preselila proti Božiču ali pa šele po novem letu iz Schönbrunna v dvorni grad. Cesar se bo nastanil v apartmaji pokojnega vladarja, cesarica pa v onem delu, kjer je prebivala cesarica Elizabeta. Popreje bodo ti partmaji popolnoma renovirani.

Iz najvišje dvorne službe.

Cesar je imenoval kneza Montenuova, najvišjega dvorjanika cesarja Franca Jožefa, za svojega prvega najvišjega dvorjanika ter mu je s posebnim lastnoročnim pismom podelil v priznanje njegovih dosedanjih zaslug briljantno k velikemu križu reda sv. Stefana; za drugega svojega najvišjega dvorjanika je imenoval cesar bivšega zunanjega ministra grofa Berchtolda, za najvišjega komornika grofa Brzezic - Lanczkorskega, za najvišjega dvornega maršala grofa Zichyja, za najvišjega konjarja kneza Palffyja ab Erdöda, za ogrskega dvornega maršala grofa Szecezna, za najvišjega lovca grofa Thun-Hohensteina in za najvišjega ceremonijarja grofa Choloniewskega - Miszko.

Dunajski listi poročajo, da je cesar potrdil v službi dosedanjega ravnatelja kabinete pisarne barona Schiessla. Cesar je nadalje potrdil v dosedanjih službah tudi oba generalna pobočnika pokojnega vladarja, grofa Paara in barona Bolfrasa, imenoval pa bo, kakor se zatrjuje, dosedanjega predstojnika svoje komore princa Zdenka Lobkovic za tretjega generalnega pobočnika.

Nemška cesarica cesarici Citi.

Berolin, 24. novembra. (Kor. u.) »Norddeutsche Allg. Zeitung« piše: Njeno Veličanstvo cesarica je poslala cesarici in kraljici Citi sledečo brzojavko: V tej usodopolni uri sem prisiljena, da izrazim svoje sočutje na bolesti in žalosti Vašega Veličanstva in narodov Avstrije vsled izgube Vašega prevzvišenega strica, Njegovega Veličanstva cesarja in kralja Franca Jožefa. Iskreno prijateljstvo me je vezalo z njim v življenju, zvesto spoštovanje ohranim pokojniku. Vaše Veličanstvo pa čakajo težke dolžnosti, katerih izpolnitev bo stavila Vašemu Veličanstvu v tem resnem vojnem času visoke zahteve. Naj stoji Vsemogočni pri tem ob strani Vašega Veličanstva in naj Vam podeli bogat blagoslov. Avgusta Viktorija. — Njeno Veličanstvo cesarica in kraljica Cita je odgovorila nato: Iskreno ginjena vsled toplega sočutja, ki je je blagovolilo izraziti Vaše Veličanstvo povodom smrti mojega iskreno ljubljenega strica, cesarja in kralja Franca Jožefa, se Vašemu Veličanstvu iz vsega srca zahvaljujem. Prosim Vas v tej usodopolni uri, da ohranite prijateljstvo, ki ste ga gojili do mojega v Bogu spečega strica, tudi meni in moji rodbini. Bog naj nam pomaga v tem težkem času. — Cita.

Kronanje ogrskega kralja.

Cesar bo še meseca decembra kronan za ogrskega kralja. Kronanje se izvrši na ta način, da bo kot zastopnik in pooblaščenec prebivalstva sklican ogrski državni zbor, ki sklepe navadno pet točk obsegajoče besedilo kraljevskega diploma. Čim je kralj ta diplom podpisal in nanj prisegel, je spis pravno veljaven. Kraljevska rodbina pride dan pred kronanjem z vsemi nadvojvodami in diplomatičnimi zastopniki v Budimpešto. Še tisti dan pride odposlanstvo državnega zbora v kraljevski grad, kjer bo knez primas Csernoch predložil diplomu in povabil vladarja

na kronanje. Dan kronanja stopi ves državni zbor pred kralja in kraljico, ki bosta stala pred prestolom. Pa zapriseženju novega čvarja krone gredo vladar, oblečen v magnatsko obleko, in vse druge dvorne osebe v cerkev sv. Matije, kjer jih pred glavnim altarjem sprejme knezprimas. Pred kraljem pojdejo ministrski predsednik grof Tisza, ki bo nesel krono sv. Stefana, najvišji sodnik baron Orczy, ki bo nesel kraljevsko žezlo, hrvatski ban baron Skerlec, ki bo nesel zlato državno jabolko, knez Essterhazy, ki bo nesel meč sv. Stefana, potem škof, ki bo nesel dvojni ogrski križ, in grof Apponyi, ki bo nesel mali ogrski križ. Sledilo jim bo deset magnatov z zastavami.

Po kratkem govoru kneza primasa bo škof iz Kaloče pozval kneza primasa, naj kralja krona. Čim je kronanje izvršeno, si opaše kralj meč sv. Stefana, ga potegne iz nožnice in udari z njim, obrnivši se proti solncu,

trikrat po zraku. Po maši gre kralj s krono sv. Stefana na glavi, opasan z mečem sv. Stefana, držeč v desnici žezlo, v levici državno jabolko, v drugo cerkev, kjer zasede prestol in podeli več plemičem po starem običaju za udarce z mečem viteštvo. Potem zasedejo kralj in spremstvo konje, kraljica pa sede v slavnostni voz ter se ob grmenju topov odpravijo v parlament. Tam ponovi kralj prisego in jezdi potem na grič kronanja, ki je narejen iz zemlje, prinesene iz vsakega mesta in vsake županije na Ogrskem in naredi s konja z mečem križ na vse štiri strani sveta. Ko je to končano, se vrne kralj v grad. Državni dostojanstveniki, v prvi vrsti ministrski predsednik in knezprimas, bodo jahali za kraljem, finančni minister Teleszky pa bo s konja metal zlat in srebrni denar med ljudmi. Pri kronanju se bo dotaknil škof Prohaska iz B-lega stolnega grada s krono tudi pleč kraljice.

Na poti proti Bukarešti.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 26. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Na Vlaškem napredujemo po načrtu.

V Dobrudži in na makedonski fronti za nas ugodno potekajo boji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

25. novembra. Rumunska fronta. V Dobrudži je postavil sovražnik proti našim pozicijam več čet kakor do sedaj. Vsi sovražni poskusi, preiti v napad, so se ponesrečili v artiljerijskem ognju. Iz povelja, najdenega pri naših ruskih vjetnikih, izhaja, da je sovražnik nameraval izvršiti napad, ki pa se je skrčil tako da je prišlo samo do delnih napadov na desnem krilu pri Beriš Tepassiju. Po posrečenem protinapadu smo vjele enega stotnika in 50 vojakov. Našli smo tam 300 sovražnih mrtvih. Ob Donavi artiljerijski in infanterijski ogenj.

26. novembra. Rumunska fronta. V Dobrudži artiljerijski ogenj in boji patrolj. Sovražnik se je zakopal pred našimi pozicijami. Naše enote so skupaj z nemškimi četami kot prve prekorčile Donavo pri Svistovu ter po boju vzele mesto Zimnicu, kjer so našle velike množine žita. Pri Samovitu so prekorčile nemške enote Donavo ter vzele Izlaz in Račovico. Pri Turnu Severinu je prekorčil del naših čet, ki so ščitile desni breg Donave, reko ter sodelovali pri zavzetju tega mesta. Naša artiljerija na desnem bregu Donave je razpršila sovražne kolone, ki so operirale v okolici Turna Severina.

S kajno pomočjo naših monitorjev in naših pionirjev je Mackensenova armada preokorčila pri Svistovu nemško barijero vsled deževja že na desni Donave ter prodira sedaj v severovzhodni smeri — proti Bukarešti. Ze stojijo njena sprednja krčila pred Aleksandrijo ob reki Vedei, 70 km od trdnjavskega pasu rumunske prestolice. Od vzhoda sem pa se bliža Bukarešti Falkenhaynova armada, ki je na celi fronti prekorčila Aluto ter podi pred seboj jadrno se umikajoče rumunske kolone. Falkenhaynove in Mackensenove čete se nahajajo že v ozkem stiku in ves jugozapadni del Rumunije, velika valaška ravnina, je v naših rokah. Ako se rumunske čete, ki so stale južno železnice Turnu Severin-Craiova niso pravočasno umaknile, so odrezane.

Vojaški strokovnjaki poročajo, da koncentriira sovražnik pod ruskim vodstvom pri Bukarešti veliko armado, ki naj bi bila pričela z energično protiofenzivo. Priprave za to otežijo pa so se vršile prepočasno in Falkenhayn ter Mackensen sta Ruse in Rumune prehitela. Računati je, da pride pred samo Bukarešto do velike bitke. Šanse so povsem na naši strani in ženijsko vodstvo združenih centralnih armad si je vedelo izvojevati inicijativo, ki je predpogoj velikih uspehov.

O prehodu Mackensenovih čet čez Donavo poročajo iz Sofije: Prehod se je izvršil v četrtek proti 5. zjutraj pri Sistovu. Ze ponosi je pregnala Mackensenova artiljerija z lučnim ognjem na severnem bregu Donave se nahajajoče sovražne čete in prva Mackensenova krčila so naletela le na slaboten odpor. Avstrijski pionirji so z vzorno naglico postavili 4 pontonske mostove in pod zaščito avstrijskih monitorjev so korakali najprvo Nemci, nato Bolgari in končno Turki na rumunski breg. V 24 urah je bilo vse gotovo. Zavezniki čete so si na rumunski strani

takoj priredile utrjeno mostišče ter so začele prodirati v treh smereh: proti Aluti, kjer so se združile s Falkenhaynovimi kolonami, ki so med tem zavzele Caracal, vzdolž Donave proti Giurgjevu in v severovzhodni smeri na Aleksandrijo. Na nobeni teh točk niso imeli Rumuni zbranih močnejših sil. Smatrati je, da se unikajo vse sovražne čete proti Bukarešti, kjer bo prišlo do glavne bitke.

Rusi so hoteli v Dobrudži zmešati Mackensenu načrte s tem, da so krepko udarili na desno krilo njegove tu stoječe armade. Ta sunek pa se je ponesrečil.

V ostalem sodijo francoski listi, da je postala fronta v Dobrudži zaenkrat brezpomembna. Mackensen je od tam poklical večino svojih čet, isto pa so storili tudi Rusi. General Saharov se nahaja s svojo glavno armado na poti proti Bukarešti, kjer je pričakovati odločilnih dogodkov.

ROMUNSKO URADNO POROČILO.

22. novembra. Severna in severo - zapadna fronta. Ob zapadni meji Moldavije tja do doline Buzeu nobenega bojnega delovanja. Pri Bratoči, Predelutu in Predealu artiljerijski ogenj in slabotna infanterijska podvzeta. V okolici Dragoslavlja artiljerijsko delovanje. Ob Aluti je položaj neizpremenjen. Ob reki Jiu so se naše čete umaknile tja do zapadno od Craiove. Ob Črni smo zavrnili vse sovražne napade. — Južna fronta. Ob Donavi in v Dobrudži streljanje pušk in topovskih oženj.

23. novembra. Severna in severo - zapadna fronta. Ob zapadni meji Moldavije in v dolini Buzeu, pri Tablabbutu in pri Predelutu slabotno artiljerijsko obstreljevanje in infanterijsko delovanje. Sovražnik je uporabljal dušeče pline ter napadal z infanterijo, ni pa dosegel uspeha. V okolici Dragoslavlja smo po močnem artiljerijskem obstreljevanju napadli, zasedli goro Tosco in Pisano Maračino ter vzeli eno strojno puško. Protinapade smo zavrnili. V dolini Alute luti boji v okolici Vernestija, Albestija, Surpacija, Monastirče in Cozije. V dolini Jiu smo umaknili svoje čete proti Craiovi. Ob Črni ničesar novega. — Južna fronta. Ob Donavi topovski ogenj in streljanje pušk. V Dobrudži nobene izpremembe. — Letalstvo. Včeraj je začel sovražnik zopet z letalskim delovanjem. Obmetaval je glavno mesto petkrat z bombami ter usmrtil in ranil več oseb, zlasti žene in otroke.

24. novembra. Severna in severo - zapadna fronta. Na moldavski fronti nobene izpremembe. Na meji pri Muntenih tja v okolico Dragoslavlja slabotno artiljerijsko obstreljevanje. V dolini Alute artiljerijsko obstreljevanje na desnem krilu in v centru. Pri Olteniju so se naše čete pod pritiskom številno nadmočnega sovražnika umaknile na levo Olteca. — Južna fronta. Infanterijski ogenj in artiljerijsko obstreljevanje ob celi Donavi. Pri Kalafatu smo vplenili sovražno letalo. V okolici Zimnice silno artiljerijsko obstreljevanje. V Dobrudži smo prodrli na celi fronti, zlasti v centru in na levem krilu, kjer smo zasedli vasi Ghelengie, Pazari, Ester, Palac Mic in Tasaul.

Rusko uradno poročilo.

22. novembra. Rumunska fronta. Sedmograško. Ob reki Zur se rumunske čete pod pritiskom nasprotnika umikajo. Bore se v smeri na Craiovo. Na ostalem delu fronte ni prišlo do važne izpremembe fronte. — Donavska fronta. V Dobrudži nobene izpremembe.

23. novembra. Na Sedmograškem se položaj ni izpremenil. Na fronti ob Donavi boji predstraž.

25. novembra. Rumunska fronta. Sedmograško. Sovražnik je v dolini Alute energično napadel ter pognal rumunske čete nekoliko v južni smeri nazaj. Tudi v okolici Craiove je prešel sovražnik v ofenzivo ter prisilil Rumune, da so se umaknili onstran reke Oltec. Pri Zimnici so prestopile nemške čete na levi breg Donave. V Dobrudži smo zadržali s svojim ognjem sovražne poskuse, napasti naše prednje straže.

3000 kvadratnih kilometrov rumunskih tal zasedenih.

Lugano, 25. novembra. »Stampa« poroča, da so avstro - ogrske čete na Vlaškem in v Karpatih zasedle doslej 3000 kvadratnih kilometrov rumunskih tal.

Novi ruski transporti za Rumunijo.

Basel, 25. novembra. »Messagero« javlja iz Petrograda: Na potu v Rumunijo se nahajajo obsejni transporti ruskih čet. Položaj Rumunije je sicer nerazveseljiv, toda upanja, da bo mogoče Rumunijo rešiti, se ne sme opustiti.

Angleške tolažbe.

London, 25. novembra. (K. ur.) Reuter razširja sledečo razlago: Ne le na Rumunskem, temveč tudi v drugih dobro podučenihih diplomatskih in vojaških krogih se smatra, da sedanji položaj Rumunije, ki je nastal vsled avstro-nemškega prodiranja, ni resen. Odkrito se priznava, da je položaj nerazveseljiv, v mnogem oziru tudi nesasen, ker je slabo vreme zakasnilo zveze, poudarja pa se, da to ni povzročilo neprimerne pobitosti. Tudi če priznamo, da so trditve sovražnih uradnih poročil resnične in če vzamemo v poštev, da bodo centralne armade Rumune v zapadni Valahiji prehiteli, to vendar ne more, kakor je neprijetno, biti za Rumunijo odločilnega pomena in ne more zadeti resničnega strateškega in vojaškega položaja Rumunije, ker bi uspešne rusko-romunske operacije na severu v prav kratkem času popolnoma uničili sovražen uspeh. Splošno je razširjen napačni nazor, da bi dobile centralne armade z zavojevanjem jugozapadne Rumunije zlasti zelo velike zaloge žita v svoje roke. Ta del Rumunije je sicer na poljskih pridelkih zelo bogat, vendar pa se v njem ne nahajajo skladišča za žito. Največji del letine je pospravljen in prepeljati so ga že pred tedni v Brailo in Galac, središči žitne trgovine. Koruza pa še ni popolnoma pod stroho in bi mogla priti v sovražnikove roke. Zmage centralnih držav v tem ozemlju bodo najbrž njen transport olajšale. Kar se tiče posadke v Oršovi, je le majhna in upati je, da se je mogla uspešno umakniti, ko je poveljnik spoznal, da mu grozi nevarnost. Skratka, mnenje je tako, da je sedanji položaj bolj povod za potrpežljivost, kakor pa za pesimizem. Eno je gotovo, namreč da bi se ves položaj prav v kratkem popolnoma spremenil, ako bi Rusija zastavila vse svoje sile, da pomore Rumuniji.

Lugano, 25. novembra. V ententnih državah vlada silna nervoznost radi dogodkov v Rumuniji. Listi tolažijo javnost s tem, da trdijo, da gre za dobro premišljen strateški umik rumunske armade, kateremu so sledila v zvezi z velikanskimi operacijami ruskih armad ogromna ofenziva.

Boj za pot na Prilep.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

25. novembra. Makedonska fronta. Zavrnili smo napad nekega italijanskega bataljona na vas Tarnovo, severo - zapadno od Bitolja. Italijani so pustili pred našimi pozicijami veliko množino opreme. Trditev francoskega poročila z dne 23. novembra, da so Francozi vzeli vas Doromirci, je napačna. Francozi niso nikdar vdrli v to vas, ki jo trdno držimo. Sovražne oddelke, ki so prodirali v okolici Gruništa, smo zavrnili. Na ostalem delu fronte artiljerijski ogenj.

Francosko uradno poročilo.

23. novembra. Orijentska armada. Boj severno Bitolja se nadaljuje pod jako težavnimi razmerami. Sovražnik, ki se srdito upira, je dobil ojačenja ter je izvršil lute protinapade, ki so se ponesrečili. Francoske čete so osvojile 21. v sijajnem jurišu vas Dobromir, Srbi pa so se na našem desnem krilu polastili vasi Paralovo. Pri teh podjetjih je ostalo 300 vjetnikov v naših rokah. Zapadno Bitolja so izvajale

italijanske čete nadaljne uspehe. Na vzhodnem bregu Prespanskega jezera smo prodrli do blizu Hotešova. Naša letala so bombardirala sovražna taborišča pri Prilepu. V zračnem boju je neki naš letalec sestrelil v odseku pri Drami dva sovražna aparata.

24. novembra. Orijentska armada. Na desnem bregu Črne so vzeli Srbi vas Buduno. Dva sovražna protinapada na ta prostor sta se popolnoma ponesrečila. Na severu in vzhodu od Bitolja traja ljuti boj. Čete zaveznikov so napredovale ter prizadevale Nemcem in Bolgarom, ki so se skušali močno ustavljati našemu prodiranju, težke izgube. Zapadno od Bitolja so Italijani napredovali ter sunili do Misopana. Vjeli so več mož.

25. novembra. Megla in dež sta 24. novembra ovirala operacije. Srbi so odbili 4 bolgarske napade v okolici Gruništa. Italijanske čete prodirajo zapadno od Bitolja.

Italijansko uradno poročilo.

23. novembra. V Makedoniji so zavrnile italijanske čete, ki so operirale v gorski pokrajini zapadno Bitolja, dne 20. novembra ljut sovražni napad, prihajajoč s hriba Muza. Ob nadaljnjem protu napadu na perjenem prodiranju so osvojile italijanske čete dne 22. novembra višine južno Bratindola severo - zapadno Bitolja.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

22. novembra. Zapadna fronta. V okolici Iluksta smo izvršili napad s plinom, ki je povzročil vzemirjenje v sovražnih strelskih jarkih. Južno od Stohoda artiljerijski boj v okolici Kuharov. Velikega in Malega Perska. V pokrajini severovzhodno od Koritnice je bil hrabri baterijski šef in vitez reda Sv. Jurja Rjagellevič zadet od eksplozivne opazovalne straže s kroglo. Na ostalih delih fronte navadno streljanje. V Gozdnatih Karpatih je storilo deževje pota nehodna.

23. novembra. Zapadna fronta. Na celi fronti armad ožen pušk in topov, ki je bil silnejši v okolici Velikega in Malega Perska, ob Narajovki, v okolici Svistelnikov in pri Jezupolu.

25. novembra. Zapadna fronta. Jugo - zapadno od Rige so vdrl naši izvidni oddelki, kriti od zapornega ognja, v sovražne järke, vpenili eno strojno puško in vjeli več mož. Severo - vzhodno od Smorgona je izvršil sovražnik po artiljerijskem obstreljevanju, ko se je znočilo, napad z nekako dvema stotnjama. Pogнали smo sovražnika z ognjem svojih topov, bomb in metalnin v njegove järke nazaj. Na ostali fronti navadno obojestransko streljanje.

Ruska vojska.

Iz Petrograda poročajo, da je bil carjevim ukazom vpoklican letnik 1898 s 700.000 možmi. V celoti šteje sedaj ruska vojska na vseh frontah 7 milijonov mož.

NIKOLAJ NIKOLAJEVIČ ZOPET NA EVROPSKI FRONTI.

Frankfurt, 25. novembra. (Kor. urad.) »Frankf. Zeitg.« »Agence Havas« objavlja dne 24. novembra sledeče rusko poročilo: Veliki knez Nikolaj je odložil vrhovno poveljstvo nad kavkaško armado, da prevzame važnejše poveljstvo v Evropi. Veliki knez je baje že dospel v carjev glavni stan. Car je dovolil generalu Aleksejevu (načelniku generalnega štaba) iz zdravstvenih razlogov dopust. Aleksejevo mesto prevzame provizorično general Gurkov, zapovednik rezervne armade.

Notranja kriza na Ruskem.

Novi ruski ministrski predsednik.

Ni še pojasnjeno, kaj je vzrok premembri v ruskem ministrskem predsedstvu. Za ministrskega predsednika imenovani Trepov je leta 1911. z nasprotovanjem pokojnemu ministrskemu predsedniku Stolypinu pri vpraševanju v narodnih kurijah na Poljskem povzročil ministrsko krizo. Posledica tega je bila ta, da je car izključil Trepova iz senata. Ko je leta 1915. moral odstopiti prometni minister Ruhlav, je prišel Trepov na njegovo mesto in se dobro obnesel. Trepov je pripadnik skrajne desnice. Njegovega očeta, ki je bil mestni poveljnik v Petrogradu, je umorila leta 1878. nihilistinja Vera Sasulč, njega brat je bil policijski minister in je kruto preganjal in zatiral revolucionarno gibanje.

Stockholm, 25. novembra. (Kor. urad.) Iz Haparande javljajo: Ruska ministrski kriza ni prišla nepričakovano. Povzročil jo je napredni blok v dumi. »Ruskoje Viedomosti« so objavile pred nekaj dnevi članek, ki pravi: dane so le še dve možnosti, žrtvovati Stürmerja ali pa državo. V dumi so bili podani trije predlogi za odpravo cenzure. Poročalo se je tudi, da je Stürmer bolan na nogi in da se gre zdraviti v Italijo in pozneje na Španjo.

Petrograd, 25. novembra. (Kor. urad.) Pomočnik v zunanjem ministrstvu Neratov je imenovan za vodjo tega ministrstva.

Ruska дума in mir.

Nemški listi trde, da je ministrski predsednik Stürmer odstopil, ker je bil nasprotnik nadaljevanju vojne. Angleški poslanik da je od njega izsilil uradno izjavo, ki odreka, da bi hotela ruska vlada mir. Razna znamenja kažejo, da bo v prvih tednih ruske dume igralo mirovno vprašanje veliko vlogo. Podpredsednik dume je odstopil, češ, da je preslišal, ko je poslanec Miljukov v svoji vladi nasprotni izjavi, prečitah v nemškem jeziku odstavek nekega berlinskega lista.

Miljukov — obtožen.

Znameniti ruski politik profesor Miljukov je v prvi seji dume imel govor, v katerem je razpravljal o odstopu bivšega ministra zunanjih del Sazonova in pri tem prečital v nemškem jeziku neko poročilo iz berlinskega »Lokalanzeigera« ter zapletel v svoj govor tudi osebo ruskega carja. Nemški listi vedo povedati, da namerava ruska vlada zaradi tega govora začeti proti Miljukovu sodno postopanje.

Angleška in ruska vlada.

Različni nemški listi poročajo sledeče: Način, na kateri postopa ruska vlada z dumo, je poostiril že obstoječe nasprotje med vlado in angleškimi krogi v Budimpešti. Duma je bila od začetka vojne tisti instrument, ki ga je porabil angleški poslanik Buchanan, kadar je imela angleška politika namen preprečiti porajajoče se spoznanje ruskega naroda, da je vse bojevanje brezuspešno. Buchanan je med poslanci dume močno agitiral. Poklical je k sebi 17 poslancev in jim dal material, ki lahko rusko vlado močno kompromitirajo. Dne 15. t. m. je takratnemu ministrskemu predsedniku Stürmerju naravnost povedal, da ne verjame uradnim poročilom o sedaj dumi in da bo pošiljal v dumo lastne stenografe. Dalje je zahteval, da se sme ruska cenzura pregledovati brzojav in v pisem dopisov angleških listov, češ, da bo sicer poslaništvo samo dotične brzojavke pošiljalo šifrirane na Angleško. Ruska vlada je to zahtevo odklonila.

Ruski delež na vojni.

»Norddeutsche Allg. Ztg.« sestavlja arhivirane dokumente in protokolarčna zaslivanja v zasednih pokrajinah o ruskih vojnih pripravah. Tako so se vsi pomlad in poletje 1914 vrstili kontrolni zbori, nabori konj, nakupi vojnega materiala in krmil, zvišalo se je delovanje vohunov, oteževalo se je potovanje in izganjali so se inozemci. Že od marca naprej so dobivali sezijski delavci potne liste samo do julija. Že od 1913. so sistematično zadrževali in jemali iz prometa zlato. Od pomladi 1914 so premeščali čete z vzhoda in iz Sibirije na Poljsko.

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

23. novembra. Ne glede na artiljerijsko delovanje, katero je oviralo slabo vreme, ni bilo vzdolž vse fronte nikakega važnega dogodka. V goriški zoni je otvorila sovražna artiljerija ogenj na taborišče enega naših sanitetnih oddelkov, ki so imeli vidna nevtralnostna znamenja. Med bolniki je bilo vsled obstreljevanja sedem mrtvih in 11 ranjenih.

24. novembra. Na trentinski fronti so zboljšane atmosferske razmere pospeševale artiljerijsko delovanje, katero je bilo na aslaški visoki planoti najintenzivnejše. Naša artiljerija je obstreljevala sovražne oddelke pri delu in je motila gibanje čet in vozov v assaški dolini. Na južni fronti artiljerijski dvoboj v znanosti pri Plaveh in Gorici in na Krasu. Sovražna baterija je izstrelila 12 granat na naš poljski lazaret št. 144. Nikake žrtve.

25. novembra. Južno cestne globeli Loppio - Mori desno Adiče smo zavrnili mal sovražni napad v smeri Sana. Vzdolž ostale trentinske fronte artiljerijski dvoboj. Naša artiljerija je uničila sovražno premikanje v zoni Adiče doline in v kotlini gorenje Astica. Na južni fronti je sovražna artiljerija delovala več proti našim pozicijam na Vršču, Krn in vzhodno Gorice. Sovražna letala so vrgla bombe na Agnedo - Grigno in Primolano. Dva ranjena. V železniškem ognju nastali ožnji je bil takoj vdušen. Naša letala, ki so se dvignila z namenom, prepediti jih, so poglata sovražno skupino v beg.

NADVOJVODA EVGEN IMENOVAN ZA FELDMARŠALA.

Nadvojvoda Evgen je imenovan za feldmaršala, kakor poročajo dunajski listi. Armadni naredbeni list objavi to imenovanje v prihodnji številki. Pri izbruhu vojne z Italijo je bil nadvojvoda Evgen, najmlajši brat armadnega vrhovnega poveljnika nadvojvode Friderika, imenovan za vrhovnega poveljnika južnih armad, ko je dotlej fungiral kot vrhovni poveljnik balkanskih bojnih sil. Pod njegovim poveljstvom so bili izbojevani uspehi pri Arsieru in Asiagu. Nadvojvoda Evgen ima sedaj 52 let.

Poldrugo leto italijanske vojne.

Poldrugo leto je poteklo, odkar je Italija napovedala vojno Avstro-Ogrski. Koncem maja 1915. je sledila brezuspešnim pogajanjem za italijansko nevtralnost vojna napoved in sedaj traja vojna že 18 mesecev, pa še vedno ni italijanska armada dosegla svojega cilja. V poldrugoletnem boju v devetih ofenzivah so dosegli Italijani 14 kilometrov goriškega sveta in zato so žrtvovali nad milijon vojakov. Nastopa zima že drugi na bojišču, mislili pa so, da sploh nobene ne bo, marveč da z lahkoto dosežejo Gorico in Trst; sedaj prihajajo vesti, kako že pokajo topovi, naznanjajo deseto ofenzivo, in kako Italijani spravljajo na Kras vse svoje formacije in rezerve čet, da bi zavajevali Komenskovo planoto pred zimo, koncem poldrugoletnega boja. Zgodovina prejšnjih ofenziv na Krasu pa nas uči, kak je boj na trdih kraških skalah, po dolinah in jamah in nam kaže, kako se uveljavlja obrambna sila, ki nič ne pojema, marveč še vedno narašča, tako, da se Italijani strašijo novih bojev in odlasajo od dneva do dneva večje napore.

Strah pred nemško - avstrijsko ofenzivo v Trentinu.

Köln, 26. novembra. »Corriere della sera« se boji, kakor poroča »Kölnische Zeitung«, skorajšnje nemško - avstrijske ofenzive v Trentinu in izjavlja, da mora biti Italija pripravljena za vse slučaje. Na druga bojišča ne more poslati nadaljnjih čet, ker ima premalo mošva in topov.

Cadornov ukaz oficirjem in vojakom v vojni zoni.

Londonska »Morning Post« poroča: Cadorna je ukazal potoni okrožnice oficirjem in vojakom po mestih v vojni zoni, da morajo od slej držati se bolj strogega življenja kakor doslej. Obisk kavarn od 3. do 6. ure popoldne je prepovedan in prepovedano je tudi udeleževati se dobrodelnih prireditev in javno se kazati v dvomiljni družbi.

Ogromni vojni izdatki Italije.

Lugano, 25. novembra. (K. ur.) »Popolo Romano« poroča, da po preračunu Francoza Teryja je izdala Italija koncem 1916. leta 20 milijard lir za vojno, torej še enkrat toliko, kolikor so večaki svoj čas napovedovali.

Italijansko - angleška liga.

Lugano, 24. novembra. (K. ur.) Italijanski listi poročajo iz Londona o seji nove osnovane angleško-italijanske lige. Angleški trgovski minister Runciman je zagotovil, da Anglija pozna potrebe Italije v sedanjih tesnih časih in bo rada doprinesla žrtve, da bodo dobili Italijani potrebna živila. Lord Cecil je izjavil, da Anglija pozna natančno in odobruje nacionalne aspiracije Italije in ob sklepu miru se potrudi, da se zagotovi uresničenje istih. Anglija ne bo prelomila svoje besede. Italijanski zakladni minister se je ginjen zahvaljeval.

Zastavljena Sicilija?

Lugano, 25. novembra. Neki švicarski list razširja vest, da je Italija odstopila Angliji v zastavo Sicilijo. Vest, ki se je širila že poleti 1915., pa je brezmišeln, zlasti ker ni za tako zastavo doslej nikakega angleškega aktivnega dejanja.

Italijanski parlament.

Lugano, 26. novembra. Za soboto 24. t. m. je bil sklican ministrski svet, ki se je pečal z določitvijo dnevnega reda parlamentarne seje 5. decembra. Skoro gotovo se zasedanje ne prične z visokopolitičnim govorom ministrskega predsednika.

Bosellija, marveč kar začno s prvo točko dnevnega reda, to je z razpravo zakonskih načrtov glede vojniških poškodovancev in vojniških sirot.

Predlog italijanskih socialistov za mirno posredovanje.

Lugano, 25. novembra. Stranka oficijelnih socialistov je podala predsedniku italijanske poslanske zbornice predlog, s katerim se vlada pozivlje, da naj se obrne do zavezniških viad, da se skliče s posredovanjem severno-ameriške zveze in drugih nevtralnih držav kongres zastopnikov vojujočih se držav, ki bodo imeli neomejena pooblastila; proglasi naj se premirje in predložijo izjave o ciljih in prizadevanjih bojujočih se strank, da bi se ti rešili in Evropa obvarovala nadaljne vojne.

Manifest italijanskih revolucionarnih socialistov.

Bernski listi priobčujejo vsebino manifesta revolucionarnih socialistov, ki je bil prečitan v Rimu pri obravnavi pred vojaško sodnijo. Manifest širi misel vstaje italijanskega naroda, da se napravi konec vojni, ki je za Italijo že tako izgubljena. Poziva se kralji, katerega imenujejo signora Vittorio Savoia, naj odide na svoja posestva, zločinske ministre pa hočejo linčati. O izgubah italijanske armade ob Soči pravi manifest, da je bila milijonska armada žrtvovana za par kilometrov zemlje. Manifest končno veli, da se morajo s silo odstraniti vsi za vojno stanje odgovorni politični voditelji.

Italijanski načrti za pristanišče v Valoni.

Berolin, 26. novembra. Iz Bazla poroča »Lokalanzeiger«: Neko poročilo v »Baseler Nachrichten« iz Rima pravi, da namerava italijansko mornariško ministrstvo zahtevati 60 milijonov lir kredita, kateri se porabijo za gradbo pristanišča v Valoni v veliko vojno pristanišče. Delo prično najbrže že to zimo.

Zamenjava invalidov.

Lugano, 24. novembra. (K. ur.) Prvo zamenjavo težko ranjenih vojniških vjetnikov med Avstro - Ogrsko in Italijo je pričakovati v kratkem vsled posredovanja Švice.

Bitka ob Sommi.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 26. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Razen francoskega sunka jugovzhodno od Bouchavesnes, ki se je dopoldne ponesrečil, v pokrajini ob Sommi ničesar bistvenega.

Nemški vojni poročevalci poročajo: Vsled silnih izgub zadnjih tednov sovražniki na zapadni fronti niso obnovili svojih besenih napadov. Nekaj časa sem pošiljajo zopet zamorce v fronto, znamenje, da jim zelo manjka moštva. Vsled jasnejšega vremena se je samo povečalo artiljerijsko delovanje na obeh straneh Ancre in pri rFancozih od gozda St. Pierre Vaast do daleč južno od Somme. Pri Chaulnesu majniši, a silni sunki proti Serru z zapada in juga, ki pa so se v dobro namerjenem zanam ognju zlomili. Severno od Serru, kjer so Angleži pihali proti nam plin, sploh niso prišli iz svojih jarkov. Med Guedecourtom in Les Beufsom so tipali Angleži s patroljami naprej, te pa so se morale hitro zopet umakniti. Sicer ni prišlo nikjer do infanterijskih podvzetij, tako da je mogoče govoriti o trenutnem miru ob Sommi. Tu so bila zopet štiri sovražna letala zbita. V Champagni je pridobil sovražni ogenj na sili.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

24. novembra popoldne. Na fronti ob Sommi precej živahen topovski boj v okolici Saillisa in sladkorne tovarne v Ablancourtu. V Alzaciji nam je dovolil nenaden napad pri Hilsenheimu, da smo jugovzhodno od Metzerala privedli brez lastnih izgub vjete nazaj. Sicer je bila noč povsod mirna.

24. novembra zvečer. Dan je bil na celi fronti miren. Sovražni top, ki sega zelo daleč, je izstrelil tri granate težkega kalibra v smeri na Nancy.

Belgijsko uradno poročilo.

24. novembra. Dne 24. novembra dopoldne se je odigral v okolici Dixmuidna silen artiljerijski boj, katerega so se udeležile polske baterije in baterije v strelskih jarkih. Boj se je proti popoldnu končal.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

24. novembra popoldne. Napadli smo strelske järke jugovzhodno od Grenoya in v odsekih Festubert in Bois Grenier.

24. novembra zvečer. Sovražna artiljerija je delovala proti naši fronti v sosedstvu Les Boeufs in Beaucourta ter na obeh straneh kanala La Bassée. Naša artiljerija je razpršila sovražno pehoto južno od Pouiseauxa. Dvanajst naših letal se je zapletlo z dvajset sovražnimi letali v boj ter jih razpršilo. V tem zračnem boju smo razdeljali eno sovražno letalo, več drugih smo poškodovali ter prisilili, da so se spustila na tla. Naša letala so se vsa nepoškodovano vrnila. V drugih zračnih bojih smo razbili 4 nadaljne sovražne stroje. Tri angleška letala pogrešamo.

Skraini napor vseh sil.

London, 16. novembra. (Kor. u.) Times« pišejo: Vojna je dosegla točko, ko mora vsaka država zastaviti vse svoje sile, da zmaga in sicer to takoj. Kakor navdno, tako je tudi sedaj Nemčija to potrebo spoznala prej, kakor mi.

Pomanjkanje vojakov na zapadu.

Glasom poroči iz velikega nemškega glavnega stana se nahajajo zadnji čas ob Sommi zopet črne čete. To dejstvo je jasen znak za pomanjkanje vojaštva pri ententi, saj je znano, da imajo črnci vsled mrazu večje izgube, kakor vsled najlutejših bojev.

Zopet razstreljena francoska praharna.

V neki praharni pri Bordeauxu je eksplodiral smodnik. Ubilih je bilo 10 oseb, težko ranjenih 12 oseb in več sosednjih poslopij razdejanih.

Na mir upajo.

Angleški municijski urad je prekladal več naročil municije v Ameriki, ki so tekla do 1918. Najbrže računata, da vojna ne bo trajala tako dolgo.

Skrbi entente za živila.

Christiania, 25. novembra. (Kor. urad.) Vse današnje časopise se izredno mnogo peča z vprašanjem pomanjkanja živil na Angleškem in Francoskem ter s tam nameravano vpeljavo posebnih vojniških živilskih uradov in brezmesnih dni.

»Aftenposten« prinaša članek iz »Morningpost« o položaju, ki pravi, da so Nemci v resnici danes zmagovalci. Angleška svetovna država je resno ogrožena, če Nemčija ne bo poražena.

Stockholm, 25. novembra. Na Švedskem sumijo, da je Argentinija prepovedala izvoz pšenice na zahtevo Anglije, da se zagotovi vse izvozno blago samo ententi.

Izvoz živil iz Amerike.

Francoski listi prinašajo brzojavke iz New Yorka, ki pravijo, da mora ententa računati s tem, da bo prenehal izvoz živil iz Amerike. Predsednik zveznega odseka v ameriški reprezentantski zbornici Fitzgerald je zahteval zaradi rastoče draginje konfisciranje vseh živil v deželi.

Boji na morju.

NEMŠKE VOJNE LADJE PRED THEMISO.

Berolin, 25. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Del naših pomorskih vojniških sil so sunili od 23. na 24. novembra ponoči proti izlivu Themse in proti severnemu pobočju Downsa. Razen eno stražno ladjo, ki so jo potopile s streljanjem topov, niso srečale nikake sovražnih sil. Utrjeni prostor Ramsgate je naša artiljerija obstreljevala.

Ko se tudi nato angleško brodovje ni prikazalo, so se naše sile povrnilo nepoškodovane v domače oporišče.

Šef admiralskega štaba mornarice.

(Downs so hribove pri Dowru.) London, 25. novembra. (Kor. u.) Admiralteta sporoča: V noči na 24. november se je poskusilo 6 torpednih rušilcev približati severnemu vходу v Downs. Zapazila jih je stražna ladja. Sovražnik je oddal hitro kakih 12 salv ter nato nenadoma odplul. Ena granata je zadela neki drifter. Nobeden izmed posadke ni bil ranjen. Poškodovani so bili deli ladje, ki so služili v maskiranje. V bližini odprtega mesta Ramsgate ni padla nikjer nobena granata.

Amerika in oboroženi parniki.

Iz Washingtona poročajo, da državni departement nima uradnega poročila o trditvi, da je francoski poštni parnik »Mississippi« streljal v angleškem Kanalu na nemški podmorski čoln, pričakuje pa poročil od svojega veleposlanika v Parizu. V uradnih krogih se zatrjuje, da se bo parniku prepovedal prihod v ameriška pristanišča, če se izkaže, da je svoje topove rabil za napad.

— Zapiomba: premoženja. Uradni list poroča: C. kr. dežela kot kazenska sodnica v Gradcu dovoljuje na predlog c. kr. državnega pravdnika zaplemba v Avstriji se nahajajočega premakliivega in nepremakliivega premoženja obdolžencev zločina proti vojni sili države p

§ 327 voj. d. z. in zločina veleizdaje po § 58 c. d. z.: 1. Viktorja Deisingerja, rojenega 1883. leta v Škofji Loki, bivšega bančnega uradnika v Ljubljani; 2. Frana Gorca, rojenega 1894. leta v Veliki Loki, bivšega trgovskega vajenca v Ljubljani; 3. Avgusta Jenka, rojenega 1894. leta v Ljubljani, bivšega visokošolca v Ljubljani; 4. Frana Radeščka, rojenega 1886 v Sempetru pri Novem mestu, bivš. zavarovalnega uradnika v Ljubljani.

— S pošte. Konceptni praktikant dr. Rudolf Palčič je imenovan za koncipista. — Mesto poštnege ekspedijenta v Turjaku je dobila poštna oficijantka Rožica Žužkova. — Premiščeni so: poštni adjunkt Anton Sauli iz Gorice v Trst; poštni oficijant Karel Košuta z Nabrežine v Trst, Janko Vovk z Nabrežine 2 v Kozino in Henrik Huttman z Nabrežine 2 k poštneemu in brzojavnemu uradu Ljubljana 1; nadalje so premiščene poštne oficijantke: Olga Finka z Kočevja v Trst, Ines Pietzuck iz Gradiške v Trst ter Vekoslava Veselova od Pulja 3 v Pulj 1. — V pošoj so šli: poštar Josip Renzich, poštni oficijant Adolf Braz in poštna adjunktinja Elvira Haler. — Odpuščen je poštni praktikant Aldo Lamprecht. — Umrli so: poštni nadoficijal Alojzij Matetich, poštni ekspedijent Andrej Prosen ter aspirantka Marica Horvatič.

— »Žane z Iblane«. V našem sobotnem poročilu smo pomotoma napisali, da je bil Magolič svoj čas pisal v »Slovencu« listke kot »Žane z Iblane«. Storišmo žanetu veliko krivico, ki jo moramo popraviti. Listke v »Slovencu« je pisal Magolič kot »Boltatu Pepe«.

— Društvo »Jubilejska samopomoč«. Dne 30. septembra 1916 je umrl družnik Konrad Mejovšek, nadučitelj v Reki - Hoče. Za ta 47. smrtni slučaj plača vsak član v smislu § 4 pravil tekem enega meseca po poštini nakaznici 2 K 05 vin. na naslov: Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani, registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

— Poročil se je danes gospod profesor Alojzij Sodnik, c. kr. nadporočnik, z gdnco. Almo Zupančevno, hčerko veleposestnika in zaslužnega rodoljuba gosp. Urbana Zupanca. — Čestitamo!

Izza zadnjih let iz življenja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa je naslov velepega filma, ki se bo kazal v Kino - Idealu jutri v torek in sredo. Film obsega najlepše posnetke iz življenja našega cesarja, so prvovrstne slike, ki kažejo cesarja in druge člane visoke cesarske hiše iz neposredne bližine 3—4 metrov. Najpomembnejše so: Cesar v Švarcenavi, v št. Poltnu, pri procesiji sv. Rešnjega telesa z vsemi nadvojvodi. Cesar na gradu Wartholz z nadvojvodo Ferdinandom. — Kino-Ideal ostane danes zaprt. Ravnotako v četrtek in petek. — Jutri, v torek in sredo krasen ameriški film: Hiša s 1000 svečami. — Od sobote naprej »Tajnik vojvodinje«, veseloigra v 4 dejanjih.

Zgubila je neka revna deklica v četrtek zvečer žensko krilo, katero je nesla v popravilo, in sicer iz Gradišča do Marijinega trga. Kdor je krilo našel, naj je odda v Kleinovi trgovini poleg Belega volka.

Aprovizacija.

+ Popis mleka. Prihodnje dni se bodo pričele razdeljevati hišnim gospodarjem popisne pole glede potrebnosti mleka v Ljubljani. Hišni gospodarji se že danes opozarjajo, da popisne pole takoj vroče svojim strankam. Strogo je paziti na to, da bodo pole točno in pravilno izpolnjene, ker se bo na podlagi teh pol odmerila pozneje posameznim strankam potrebnost mleka. Naznanilnice mleka je hišnim gospodarjem najkasneje tri dni po prejemu izpolnjene vrniti mestni posredovalnici za mleko na Poljanski cesti št. 13, I. nadstropje.

+ Omejitve porabe kave. Napovedana naredba, s katero se omeji poraba kave, je že izšla. Veljavnost se ne zapadlih nakazil na kavo je podaljšana do 20. januarja 1917, od 11. decembra 1916 bodo smeli v gostilnah in kavarnah prodajati kavo samo ali z mlekom samo od 5. zjutraj do 10. dopoldne in od 8. do 11. zvečer. Deželna politična oblastva bodo smela dovoljevati izjeme za tiste obrate, katere obiskujejo revnejši sloji.

Podpisujte V. vojno posojilo.

Izpred sodišča.

Velika tatvina v Kolodvorski ulici. (Konec.)

Obtoženka Smrečnikova priznava, da je prodajala čevlje in druge stvari na Drenovem griču.

Sodišču je izročil Stefe listnico za bankovce, ki mu jo je bila Smrečnikova darovala za Božič.

Preberejo se izpovedbe nekaterih prič ter priznava Smrečnikova, da je tem strankam prodala čevlje. Smrečnikova se izgovarja, da je mnoge teh čevljev sama kupila pri čevljarji zadrugi.

Iz nadaljnjega poteka razprave omenimo, da je pošiljala Smrečnikova iz zapora navodila za zagovarjanje, tako zadnjič tudi na umazanem perilu. Žižičeva, vprašana glede tega, pravi, da je ona brala na perilu napisano samo vprašanje: »Ali je naš preljubi cesar umrl?« Ta izpoved je povzročila po svoji naivni iznajdbi občo veselost.

Glede tatvin na Figovčevem dvorišču se zagovarja Smrečnikova, da je videla zaboje na dvorišču in se izrazila, da odvažajo vse iz Ljubljane, mi pa bomo stradali, ukazala pa ni, da bi šle Žižičeva in Bregarjeva krast zaboje. Obe dekli pa odločno trdita, da sta šle po zaboje na izrečno povelje Smrečnikove.

Gospa Agnola, zaslišana kot priča, izpove, da so ji zmanjkovale že delj časa posode in servisi, posebno pa meseca novembra lanskega leta, da si je Smrečnikova lani o Božiču res izposodila pri njej krožnike, ki jih pa je tudi vrnila, in da je imela že enkrat nastop s Smrečnikovo, katerega posledica pa je bila ta, da ji je Magolič pisal impertinentno pismo. Ko so ji pričele zmanjkovati stvari, je tatvine prišla policiji ter je izrekla Toplikarju tudi svoj sum, ta pa ni hotel stvari dalje zasledovati, češ, da je Magolič »pisatelj«, in da ni dobro, imeti kaj opraviti z njim. Pasus o Magoličevem pisateljstvu je vzbudil splošno veselost.

Smrečnikova je nadalje pisala Pintarjevi v trgovino pismo s Stažerskega, v katerem se izdaja za njeno teto.

Iz nadaljnjega poteka razprave bi bilo še omeniti, da se je o Luciji Žižičevi izkazalo, da je njeno pravo ime Julija Čmerič in da je doma iz Drniša pri Kninu v Dalmaciji. Nekoč jo je na Krimu nad Tomišljem pičil gad in so jo pripeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer so ji le s težavo rešili življenje. Od onega časa sem je opaziti pri njej duševno poskakovanje, ki se izraža tudi v njenem vedenju, tako da se brez povoda smeje in sploh tudi pred sodiščem obnaša zelo čudno. Zato predlaga tudi njen zagovornik dr. Papež, da se preišče njeno duševno stanje.

Glede nadporočnika Steinerja pove, da je njegovo predime Berthold in ne Leopold in da se je zanimal za njegovo sedanje bivališče zaradi zadeve, ki se tiče njega in Bregarjeve, da ga pa ni mogel najti, da sicer pravno ga je iskal na njegovem zadnjem stanovanju v hotelu »pri slovu«. Steiner je židovske vere.

Iz pletov gosp. dr. Pirca kot zastopnika Bregarjeve omenimo še, da je vladalo med Smrečnikovo in Bregarjevo v zadnjem času sovražstvo iz ljubosumnosti zaradi osebe, ki je pri Smrečnikovi stanovala in je bilo to tudi že omenjeno, in zaradi katere ima Bregarjeva povod, izslediti te osebe stanovanje, da jo svoj čas stori odgovorno za posledice občevanja z njo.

Končno omenimo še, da se je omejil trgovec Dolenc kot privatni udeleženec na povrnitev predmetov, ki so bili pod obtožbo ter reprezentirajo skupno vrednost 173 K 44 v in prodajo ceno 208 K 36 vin., do čim Orehek ne zahteva le blaga, ki se je našlo pri Smrečnikovi, nazaj, marveč zahteva poleg tega še odškodnino za predmete, ki niso bili pod obtožbo, a so bili vzeti iz njegove trgovine in za predmete, ki se mu bodo vrnila še vrh tega 20% odškodnine, češ, da so toliko trpeli, da se je njih vrednost zmanjšala, tako da znaša vrednost teh predmetov po skupni ceni 2169 K 24 vin., po prodajni ceni 2952 K 56 vin., Orehek pa zahteva predmete in odškodnino v skupni vrednosti 5600 kron.

Sodišče je ugodilo zahtevi zastopnika Smrečnikove dr. Pegana in zahtevi zastopnika Bregarjeve dr. Pirca, da se zaslišijo še nekatere priče, ker pa se je izkazalo, da bi se morala razprava predolgo preložit, umakneta oba zastopnika svoje predloge.

Po zaključku razprave in po pletovih državnega pravdnika dr. Neupergerja in zagovornikov dr. Pavletiča za Pintarjevo, dr. Pegana za Smrečnikovo, dr. Papeža za Žižičevo in dr. Pirca za Bregarjevo, je predsednik razglasil, da se razglasi sodba v ponedeljek ob 12. opoldne.

Danes ob 12. opoldne je razglasil predsednik obsodbo.

Emilija Pinterjeva je bila spoznana krivo hudodelstva tatvine po § 171, 173, 174, 176 in 179 k. z. ter je bila obsojena po § 179 k. z. z vporabo § 23 k. pr. r. na 1 leto ječe z enkratnim trdim ležiščem vsak mesec. Pinterjeva sprejme kazni in jo takoj nastopi.

Angela Smerečnikova je bila obsojena po § 179 k. z. z vporabo § 23 k. pr. r. na pol drugo leto težje ječe s trdim ležiščem vsak mesec. Obema se vsteje zavarovalni in preiskovalni zapor. Smerečnik si pridrži premislek ali se hoče pritožiti ter bo prosila, da jo izpuste za nekaj časa na prosto.

Lucija Žižičeva je bila spoznana krivo tatvine po § 171, 173, 174 k. z. ter obsojena po § 178 z vporabo § 54 k. z. na 6 tednov težje ječe. Žižičeva sprejme kazni.

Jožefa Bregarjeva je bila spoznana krivo hudodelstva tatvine po § 171, 173, 174 k. z. ter je bila obsojena po § 178 z vporabo § 54 k. z. na dve meseca težje ječe. Bregarjeva si pridrži premislek.

Državni pravdnik Neuperger si pridrži prevdarek ter ne poda nobene izjave.

Razlogi obsodbe smatrajo za dokazano, da je bila dana tatinska družba in da je Smerečnikova z navesti in velevarjem navedla Žižičevo in Bregarjevo k tatvini, oziroma odnašanjem stvari ter je nagovorila tudi Pinterjevo, da je začela krasti njej v prilog. Žižičeva in Bregarjeva sta morali vedeti, da gre za tatvino, saj sta zakrivila tudi tatvine na škodo Rutnerja, pri čemer sta se zavedel, da kradata.

Naknadno prinašamo sestavo izjemnega sodišča, ki je v petkovi številki izšla: Predsednik deželno sodni svetnik Regalt, prisodniki: dvorni svetnik Paik, sodni nadsvetnik dr. Toplak, sodni svetnik Milčinski, sodni nadsvetnik dr. Travner in sodni nadsvetnik Vederjak.

Razne stvari.

• Avstrijska cesarska krona. Vitka, visoka oblika avstrijske cesarske krone je vsakemu znana; kdor je še ni videl v dvorni zakladnici, ali naslikane, ta jo pozna z naše srebrne krone, kjer je po svoji obliki prav dobro napodobena. To krono, na kateri se nahaja eden najlepših dijamantov, je dal napraviti l. 1602. cesar Rudolf II. kot domačo krono habsburške hiše za 700.000 zlatih goldinarjev. Habsburžanom je bila ta krona simbol njihovih »neodvisnih« t. j. rimskomemskemu cesarstvu ne pripadajočih dežel: Češke in Ogrske. To izraža tudi napis na kroni: Rudolfus Rom.(anus) Imp.(erator) Hung.(ariae) et Boh.(emiae) Rex Constructus MDCLII. Ko je cesar Franc sprejel naslov »avstrijskega cesarja« in je odložil nemško cesarsko krono, je postala Rudolfova »rodbinska krona« znak avstrijskega cesarstva. Poznejše politične spremembe so potisnile pojem »avstrijskega cesarstva« zopet v ozadje, dualizem je dal ogrski državi in ogrski kroni popolno pariteto, cislajtanskim deželah pa ni niti ostal skupen naslov. Do letos so bile le »kraljevstva in dežele zastopane v državnem zboru«. Rudolfova rodbinska krona sploh ni bila nikdar oficijelna in formalen simbol cesarstva in ni igrala nikdar državnopravne vloge, kakor n. pr. krona sv. Stefana. Cesar se s to krono tudi ne krona, in njeno oficijelno ime je še vedno »rodbinska ali domača krona«.

• Najstarejši evropski vladar. Mesto najstarejšega evropskega vladarja cesarja Franca Jožefa zavzame sedaj leta 1840. rojeni knez Lichtenstein. Drugi najstarejši vladar je leta 1841. rojeni črnogorski kralj Nikola, tretji najstarejši vladar je leta 1844. rojeni srbski kralj Peter, četrti pa leta 1844. rojeni sultan Mehmed.

• Gos za 210 kron. V Berlinu so te dni za 12 1/2 kilograma težko gos izkupili 210 kron našega denarja. Marsikak človek ne zasluži ves mesec toliko, kakor je ta gos veljala.

• Izumitelj strojne puške umrl. V Londonu je umrl dne 24. novembra slavnj angleški inženir sir Hiram Maxim, izumitelj prve strojne puške. Dosegel je starost 76 let.

• Ljubljene kinematografskega občinstva Valdemar Psylander je bil doslej angažiran pri nordiški družbi za izdelovanje filmov in je na leto zaslužil 100.000 kron. Zda pa je opustil to družbo in sprejel angažma v Ameriki, kjer bo na leto zaslužil 250.000 dolarjev.

• Zanimiva poroka. V Londonu se je te ni poročil princ Jurij Battenberg z grofico Nadeždo Torby. Zenin je vnučec prince Aleksandra Hesen-

skega, brata vladajočega hessenškega velikega vojvode, grofica Torby pa je vnučinka velikega ruskega pesnika Puškina.

• »Mitropa«. Privilegij dosedanje francosko - belgijske mednarodne družbe za spalne vozove je za železnice centralnih držav odpravljen in spalne ter jedilne vozove prevzame novoustanovljena berlinska družba (Mitteleuropäische Schlafwagen und Speisewagen A. G.), ki se bo imenovala »Mitropa«.

• Za poljsko šlahto. V Rimu je umrla poljska grofica Helena Mier. Zapustila je en milijon kron za podporo poljskih plemkinj. Podpore bo razdeljeval gališki deželni maršal. Človek bi moral biti gališko - poljski šlahčič, če bi hotel raztolmačiti, kako je mogoče, da dela kdo stanovske razločke še v časih, ko trpi vsled vojne ves poljski narod.

• Polom s papirko. Ogrska paprika je vsled početja predrznih spekulantov v kratkem času poskočila v ceni od 1600 K na 3000 kron za meterski stot. Čim pa se je izvedelo, da bodo tudi za papriko določene najvišje cene, je nastala panika in cene so padle od 3000 kron na 1800 kron. Polno agentov, prekupcev in sleparjev je vsled tega izgubilo velike vsote denarja, nekateri celo svoje premoženje.

• Krivico ovađena. Ko je služkinja Marija Josipina Pichler prestopila 14. leto starosti, jo je zapeljal urar in posestnik Franc Schweighofer iz Deutsch - Landsberga, ki je bil takrat že 65 let star. Pozneje si je izbrala drugega ljubimca in ž njim odšla. Schweighofer jo je ovađil, da mu je ukradla hranilnično knjižico za 6019 kron, pri razpravi pa se je izkazalo, da o kakavi tatvini ne more biti govora in da je stari norec dekletu hranilnično knjižico daroval.

• Živila v sovražnih deželah. težavah, ki jih imajo četverozvezne listih ne bilo kaj poročil o križih in teavah, ki jih imajo četverozvezne države s preskrbo živil. Na Ruskem in na Angleškem, na Laškem in na Francoskem so po teh poročilih velike zadrege in pomanjkanja. Zda beremo, da bodo uvedli na Angleškem, kjer so ljudje vajeni uživati trikrat na dan meso, dva brezmesna dneva na teden, Francozi da ne bodo smeli več jesti le belega peciva, nego enoten kruh iz mešane moke itd. Nismo v stanu kontrolirati teh vesti, želimo le, da bi bile resnične. Naj še četverozvezne države malo poskusijo užitke vojnega časa.

• Beauchamp o svojem poletu. Letalec de Beauchamp, ki je poletel iz Belforta nad Monakovo, vrge tam nekaj bomb ter se vrnil preko alpe na italijanska tla, poroča, da je poletel iz Belforta 17. t. m. ob 8. zjutraj z angleškim dvokrovnikom, ki ima hitrost 185 km na uro. Imel je seboj 6 bomb po 11 kg, ki jih je baje tam vrge ob 12. opoldne z namenom, da zadene kolodvor. Pripoveduje pa, da ni mogel natančno opazovati, kam je zadel. Čez alpe je poletel v višini 4000 m ter v tej višini letel 200 km daleč. Ob 2. popoldne je bil nad Benetkami ter se spustil nato v San Domi na tla; poletel je torej 700 km daleč v šestih urah. De Beauchamp pravi, da ga med potjo niso nikjer obstreljevali razen nad Monakovom.

• Patriotični izdelovalci papirja na Nemškem. Berolinski Wolffov biro, ki dobiva svoja poročila iz uradnih virov, je te dni obelodanil zasedeno pismo, ki ga je angleški vohun Steward poslal angleški vladi o razmerah na Nemškem. Vohun popisuje razmere na Nemškem jako ugodno ter pravi med drugim, da na Nemškem kar nič ne manjka p a p i r j a, nego da so tovarnarji še nizozemskim časopisom ponudili tri milijone kilogramov papirja za časnike in so bili prav nevoljni, ker so Nizozemci kupili le en milijon kilogramov. Tako je torej dognano po Wolffovem biro-u — če bi vohunovo poročilo ne bilo resnično, bi ga ta biro ne bil objavil — da je na Nemškem toliko papirja, da ga še v Ni-

zozemstvo ponujajo, doma pa so nad raznimi pretvezami zvišali ceno papirju od 22 na 36-50 mark, za sto kilogramov. — Morda nanese sreča, da se pojasni tudi odušstvo avstrijskih papirnic, ki so cene še vse drugače zvišale, kakor nemške papirnice.

• Nemški državni tajnik dr. Helfferich kot prorok. V nemških listih čitamo: V Lipskem je pred kratkim izšla knjiga, ki vsebuje predavanja, katere so se v zimi 1900/01 vršila v Hamburgu. Predaval je tudi sedanjí nemški državni podkancler dr. Karel Helfferich, ki je izvajal med drugim naslednje: »Nemčija dobiva sedaj nekako eno tretjino do ene četrtine pšenice in nekako eno desetino rži, ki je potrebna v državi, iz inozemstva. V slučaju vojne naj bi torej obstajala nevarnost, da bi se nam zaprla potrebni dovoz in da bi Nemčijo zato, četudi bi njene armade vzirajale nepremagane ob meji, kot oblegano trdnjavo mogla premagati lakota. Ne vem, ali so vojaške avtoritete, ki zastopajo tako mnenje, mislim pa, da spoštovanje nemškega vojaštva že naprej izključuje tako mnenje. Ravno glede na obliko nemških meja je možnost trajne preprečitve dovoza žita takorekoč izključena. Imamo toliko sosedov, prvič veliko morje, potem Nizozemsko, Belgijo, Francosko, Švico, Avstrijo, Rusijo, tako da se zdi, da se nikakor ne da misliti, da bi se nam vsa ta mnogoštevilna pota za dovoz žita po morju in po suhem mogla zapreti obenem. Ves svet bi moral biti proti nam zvezan, a da bi se taka možnost mogla sploh tudi le za trenutek resno upoštevati, bi pomenjalo vendar brezmejno nezaupanje napram naši zunanji politiki... — Možnost, ki se je pred 16 leti zdela dr. Helfferichu tako absolutno nemogoča, je že dve leti nepobitna resnica.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mnogo jih ne ve, da je lenivo izpraznenje telesa, zagatenje in zapoka vzrok glavobola, lenivosti, utrujenosti in slabi volji. Takoj pa se počutimo bolj sveže, gibljive in delavne, če si preskrbimo olajšanje s Fellerjevimi milo odvajajočimi rabarberskimi kroglicami z znamko »Elza - kroglice«. To izborno, želo-dec krepeče in tek vzbujajoče odvajalno sredstvo zasluži prednost pred drastično učinkujočimi odvajili, ki slabe črevo. Predvojne cene. Naročite naravnost 6 škatlic franko za 4 K 40 vin. pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica. Elza trg 208, Hrvatsko.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto ... K 24 — Četrta leta ... K 6 —
Pol leta ... K 12 — En mesec ... K 2 —

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90.
S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25 — Četrta leta ... K 6-50
Pol leta ... K 13 — En mesec ... K 2-30

Za Nemčijo vse leto 30 K, Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hrata se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez oziira vsakemu, kdor je ne vposlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Prof. Alojzij Sodnik
c. in kr. nadporočnik

Alma Zupanec

— poročena. —

Ljubljana, dne 27. novembra 1916.
(Brez posebnega obvestila)

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom nenadomestljive izgube naše srčno ljubljenega soproga, oziroma matere, tete in svakinje, gospe

Vekoslave Scagnetti

kakor tudi za poklonjene krasne vence in cvetje, ter za številno spremstvo na zadnji poti pokojnice izrekam v svojem, v imenu svojih otrok, ter vseh ostalih sorodnikov tem potom vsem svojo najpriširnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1916.

Valentina Scagnetti.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom prebriske in nenadne izgube našega predobrega očeta, gospoda

Antona Drukar st.

hišnega posestnika, mizarskega mojstra in lastnika pogrebnega zavoda in našega ljubljenega brata

Antona Drukar ml.

izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Zlasti se zahvaljujemo najiskrenejše prečastiti duhovščini, gosp. okrajnemu glavarju Schitniku, g. sodn. svetniku Pogačniku, g. županu Pollaku in gospodom občinskimi odborniki, gosp. dr. Savniku, gosp. častnikom, slav. društvom »Narodne čitalnice« za ganljive žalostinke, požarni bramb. Rokodelski zadrugi, obrtni šoli, vsem sorodnikom in znanec, kateri so prehiteli od blizu in daleč spremili pokojnika na zadnji poti, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov, vsem ki so nam v najbridkejših urah lajšali naše gorje.

KRANJ, 24. novembra 1916.

Globoko žalujoča rodbina Wendling in Roza Drukar.

Veliko bukavih drva
je na prodaj. — Ponudba pod »brn/
3836« na spremstvo Slovenskega naroda.

Mala družina išče za takoj
sobo z uporabo kuhinje
eventualno tudi nemoblovanje.

Kdo, pove upravn. »Slov. Narod«. 3832

Prodasta se dve oslici

(za vojnjo) v starosti 2 in 5 let.
Kje, pove upravn. »Slov. Narod«. 3820

Kupi se takoj
plinova peč.

Ponudbe na Amalije Zorčič, Koto-
dverška ulica 8. 3831

Proda se takoj

vila z vrtom
pod ugodnimi pogoji. Vprašati je na
Cesti na Rožnik, vila 41, Ljubljana.

Proda se 500 hrastovih
sodov od vina in alkohola

zdravih in v dobrem stanu, tudi v partijah,
toda ne manj kot 100 skupaj. 3798
Ponudbe in vprašanja na naslov: Ljub-
ljana, poštni predal 140.

Zlahtnih kostan'ev
les tudi gozd

kupi Aleks. Rosenberg, Gradec,
Annenstrasse 22. 3802

Ugodna prilika za begunce!

Dve novi zidani hiši so na prodaj v
večjem industrijskem kraju na Spod.
Štajerskem na meji Štajerske in Kranj-
ske. V eni hiši je trgovina, tobačna
tržnica in točenje vina, piva itd.
V hiši je 12 stanovanj za stranke, k
poslopiju s-ada 2 orala velik vrt. 3821
Proda se radi družinskih razmer.

Pozve se pri Gregorju Stih, Ljub-
ljana, Škofja ulica 15.

Ravnokar došla večja partija

mila za pranje

dobro blago, v orig. zabojih à ca 60
kg, katero oddaja po primerno nizkih
cenah

trgovka A. Kušlan,
Ljubljana, Karlovska cesta 15.

Lepo posestvo

stavbišče v Domžalah se
prostovoljno proda.

Stavbišče, bivše tesalšče in zaloga
lesa, leži nasproti kolodvoru v krasni
suhi legi z gospodarskimi stavbami in
malim stanovanjem (pisarna).

Lepa prilika za trgovca, ki
lahko izrabí ugodno lego ob železnici,
ali za begunce, ki si hočejo ustanoviti
nov dom. 3823

Pozve se pri lastniku Francu
Ravnikar, mestni tesarski mojster,
Ljubljana, Linhartova ulica 25.

Prazne vreče Zajčje kože

vseh vrst in v vsaki množini kupuje
vedno ter plačuje najdražje

trgovska trgovka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Opr. št. P I 317/16-2

Razglas preklica.

S sklenom tega sodišča z dne 4. nov. 1916 opr. št. L I 76/16-4 se je
Hugo Wanek, trgovec, prej stanujoč v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, za-
radi pijančevanja popolnoma preklical.

Skrbnikom se mu je postavila gospa Josipina Wanek, Sv. Petra cesta št. 10.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I.,
dne 20. novembra 1916.

Damske klobuke

v največji izbiri priporoča

MINKA HORVAT, modistka

LJUBLJANA, Stari trg šte. 21.

Popravila najceneje. 2954 Popravila najceneje.

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. ŠARC lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5

nudi še priliko za dobri in ceni nakup:

rjuh
brisačk
prtov
prilic
brisačk

švicarska vezena

odejnih rjuh
blazin
pernatih blazin
pernic
žepnih rut

Za vojske zimsko perilo:

hlače
lopice
sviterje
rokavice
žiloge

nogavice
doklenice
kolenogrele
ušesogrele
gamaše

šifone v vseh širinah.

Podpisujte
peto vojno posojilo!

Podpisovanja predstoječega petega vojnega posojila naj bi se vsakdo
udeležil.

Nikdo se ne sme izvzeti! Vsak naj pripomore po svojih močeh!

Vojno posojilo služi v to, da si naša očetnjava pribori slavno in hitro
zmago in da se našim hrabrim branilcem na bojnem polju olajša njihova usoda.

Kdor oboje želi, ta mora podpisati vojno posojilo!

V vojnem posojilu je denar najmanj ravno tako varno naložen, nosi pa
pri tem mnogo večje obresti kot katerikoli drugi vrednostni papirji, ali če je
v banki ali hranilnici naložen.

Kdor se ne posluži te priliko in po svojih močeh ne podpiše vojnega
posojila, zanemari svoje dolžnosti napram očetnjava in našim hrabrim boriteljem
na bojnem polju, oškoduje pa tudi sebe samega, on je sovražnik svojega last-
nega denarja. 3833

C. kr. avstr. vojaški sklad za vdove in sirote je po svojem pod-
pisnem deželnem zastopu, okrajnih zastopih, vodjih in zastopnikih vojnega za-
valnih oddelkov radevoljno vsem osebam, ki hočejo podpisati peto vojno
posojilo, na uslugo ter oskrbi brezplačno za podpisovanje potrebne korake.

Naslovi okrajnih zastopov: Ljubljana, Krško, Postojna, Kočevje,
Novomesto, Kranj, Črnomelj, Litija, Kamnik, Radovljica, Logatec.

C. kr. avstr. vojno-pomožni zaklad za vdove in sirote

oddelek: vojno zavarovanje

Poslovalnica za Kranjsko v Ljubljani: Frančevo nabrežje št. 1.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlj.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več

Opator praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtoplejše

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Za jesensko sezono

priporoča trgovka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti 309

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastonj in franko

Nove poštnje pristojbine

in kolkovne lestvice,

se dobijo

v »Narodni knjigarni« v Ljubljani,

Prešernova ulica,

po 20 vin., s pošto po 25 vinarjev.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

Priporoča najnovejše
zimske klobuke, Velour,
pliš in baržun. oblike.

Velika izbira

športnih čepic

za dame in deklice.

Solidno blago. Priznana nizke

cene. Popravila točno in ceno.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Ob Soči.

Vtisi in občutja iz mojega dnevnika.

Spisal Alojzij Res.

V korist goriških beguncev.

Cena 60 vin., po pošti 70 vin.

Dobi se v

»Narodni knjigarni«

v LJUBLJANI

Prešernova ulica št. 7.